

Вартанян К. В., здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Науковий керівник: Крамаренко В. І., старший викладач
Національний аерокосмічний університет імені М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»,
м. Харків, Україна

СПОРТИВНІ ІГРИ ЯК ЗАСІБ ПОБУДОВИ ПОЗИТИВНИХ ВЗАЄМИН МІЖ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ВИКЛАДАЧАМИ

Анотація. Дослідження присвячене вивченню впливу занять спортивними іграми на побудову позитивних взаємин між здобувачами вищої освіти та викладачами.

Ключові слова: викладачі, заняття, здобувачі вищої освіти, спортивні ігри, фізичне виховання.

Вступ. У сучасному освітньому середовищі важливо не лише забезпечити якісну освіту, але й створити сприятливу атмосферу для побудови позитивних взаємин між здобувачами вищої освіти та викладачами. Взаємодія між якими впливає на успішність навчання, мотивацію студентської молоді до занять та загальний клімат в університетському середовищі.

Проте, у багатьох випадках виникають проблеми у комунікації та взаєморозумінні між здобувачами вищої освіти та викладачами, що може спричинити конфлікти, стрес та негативне ставлення однієї сторони до іншої. Тому актуальним є пошук нових методів покращення взаємин між цими групами, зокрема за допомогою спортивних ігор.

Спортивні ігри є найбільш доступними та популярними серед здобувачів вищої освіти [2, 5]. До них відноситься багато різних командних та особисто-командних видів спортивних ігор [3].

О. В. Дорохова, В. А. Березовський [2] та І. Ю. Самохвалова, С. М. Харченко, А. Я. Коломієць [5] зазначають, що спортивні ігри є універсальним засобом фізичного виховання студентської молоді

Фахівці [1, 2, 3] відмічають, що під час занять спортивними іграми вирішуються основні завдання фізичного виховання – оздоровчі, освітні та виховні.

Низка науковців [1, 2, 3, 4, 5, 6] вважає, що спортивні ігри сприяють зміцненню здоров'я, кісткової системи (суглоби стають більш рухливими, розвивається еластичність м'язів); поліпшенню глибокого й периферичного зору, функціонального стану серцево-судинної і дихальної систем; гармонійному розвитку особистості; удосконаленню морально-вольових якостей; підвищенню рівня фізичної підготовленості, працездатності та ефективності навчального процесу.

II Всеукраїнська науково-практична конференція
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, СПОРТУ, ЗДОРОВОГО СПОСОБУ
ТА ЯКОСТІ ЖИТТЯ РІЗНИХ ВЕРСТВ НАСЕЛЕННЯ»

За даними Т. В. Вознюк [1], спортивні ігри є ефективним засобом соціальної інтеграції, виступають як соціальна форма організації спільної діяльності з досягнення загальної мети.

І. Ю. Самохвалова, С. М. Харченко, А. Я. Коломієць [5] вказують, що спортивні ігри – це носії специфічних суспільних відносин, оскільки в них, як і в суспільстві в цілому, можна розрізнити специфічні моделі поведінки та соціальні взаємодії. На їх думку, використання на навчальних заняттях спортивних ігор у рамках дисципліни «Фізичне виховання» дасть можливість не лише оптимізувати навчальний процес, але й підвищити його ефективність та результативність, а, головне, прищепити інтерес здобувачів вищої освіти до фізичної активності.

Дослідження впливу занять спортивними іграми на побудову позитивних взаємин між здобувачами вищої освіти та викладачами є актуальним та значущим у контексті розвитку освіти та психосоціального благополуччя учасників освітнього процесу.

Мета дослідження: вивчити вплив занять спортивними іграми на побудову позитивних взаємин між здобувачами вищої освіти та викладачами.

Методи дослідження: теоретичний аналіз і узагальнення наукової та методичної літератури.

Виклад основного матеріалу дослідження. Заняття спортивними іграми можуть впливати на побудову позитивних взаємин між здобувачами вищої освіти та викладачами, що обумовлюється такими факторами:

1. Спільна мета та досягнення.

Заняття спортивними іграми можуть створити спільну мету для здобувачів вищої освіти та викладачів, що сприяє співпраці та взаєморозумінню. Командні тренування та змагання можуть підтримувати дух командної роботи та сприяти взаємопідтримці.

2. Комунікація та спілкування.

Граючи разом у спортивні ігри, здобувачі вищої освіти та викладачі мають можливість взаємодіяти в неформальному середовищі. Це сприяє полегшенню комунікації та покращенню взаємин шляхом будування довіри.

3. Розвиток спортивних навичок та лідерських якостей.

Заняття спортивними іграми можуть допомогти здобувачам вищої освіти та викладачам розвивати навички співпраці, лідерства, стратегічного мислення та вирішення проблем, сприяючи кращому розумінню одне одного, а також виявленню сильних та слабких сторін у команді. Ці навички можуть бути корисними не лише на змаганнях, а й у навчанні та подальшому житті.

4. Стресорозрядка та поліпшення самопочуття.

Спортивні ігри можуть допомогти знизити рівень стресу та покращити настрій як у здобувачів вищої освіти, так і у викладачів. Зазначене може створити позитивне середовище для спілкування та сприяти поліпшенню самопочуття.

5. Побудова дружби та співробітництва.

II Всеукраїнська науково-практична конференція
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, СПОРТУ, ЗДОРОВОГО СПОСОБУ
ТА ЯКОСТІ ЖИТТЯ РІЗНИХ ВЕРСТВ НАСЕЛЕННЯ»

Граючи разом у спортивні ігри, здобувачі вищої освіти та викладачі можуть побудувати міцні стосунки, що базуються на взаємоповазі та взаємодопомозі. Це може стимулювати сприятливу атмосферу університетського життя.

6. Подолання бар'єрів.

Спортивні ігри можуть допомогти подолати бар'єри між здобувачами вищої освіти та викладачами, забезпечуючи спільний контекст для спілкування та співпраці. Вказане може сприяти покращенню взаємин та сприйняттю одне одного як рівних партнерів.

7. Вироблення позитивних емоцій.

Спортивні ігри можуть стимулювати вироблення позитивних емоцій, таких як радість, задоволення та взаємна повага. Це може створити атмосферу довіри та позитивного ставлення між здобувачами вищої освіти та викладачами.

Висновки. Заняття спортивними іграми є ефективним засобом для побудови позитивних взаємин між здобувачами вищої освіти та викладачами. Вони сприяють виникненню спільної мети та досягнень, полегшенню комунікацію та спілкування, розвитку спортивних навичок та лідерських якостей, покращенню самопочуття, виробленню позитивних емоцій, побудові дружби та співробітництва; допомагають знизити рівень стресу і подолати бар'єри.

Активне впровадження спортивних ігор у навчальний процес як засобу покращення взаємин між здобувачами вищої освіти та викладачами забезпечить сприятливий клімат спілкування та співпраці.

Перспективи подальших досліджень: вивчити вплив спортивних ігор на психоемоційний стан здобувачів вищої освіти.

Список використаної літератури

1. Вознюк Т. В. Сучасні ігрові види спорту: теорія та методика викладання : навч. посіб. Вінниця : ФОП Корзун Д. Ю., 2017. 248 с.
2. Дорохова О. В., Березовський В. А. Спортивні ігри – ефективна форма фізичного виховання студентської молоді. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 15. Науково педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)* : зб. наук. пр. / за ред. О. В. Тимошенка. Київ : Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова, 2019. Вип. 3 К (110) 2019. С. 181–184.
3. Король Т. А. Спортивні ігри як невід'ємна складова системи фізичного виховання вищих закладів освіти України. *Інноваційні пріоритети у розвитку науки* : зб. тез ХХVII Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., Вінниця, 18 лют. 2019 р. Вінниця, 2019. Ч.4, С. 58–63
4. Остапенко Ю. О., Остапенко В. В. Спортивні ігри у професійному становленні студентів економічного профілю. *Спортивні ігри*. 2020. № №3 (17). С. 33–42.

II Всеукраїнська науково-практична конференція
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, СПОРТУ, ЗДОРОВОГО СПОСОБУ
ТА ЯКОСТІ ЖИТТЯ РІЗНИХ ВЕРСТВ НАСЕЛЕННЯ»

5. Самохвалова І. Ю., Харченко С. М., Коломієць А. Я. Спортивні ігри в системі фізичного виховання студентів аграрного університету : навч.-метод. посіб. Суми, 2023. 99 с.

6. Сотник О. В., Зубрицький Б. Д., Сініцина О. В. Спортивні ігри у фізичному вихованні студентської молоді. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)* : зб. наук. пр. Київ : Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014. Вип. 9 (50) 14. С. 131–135.